

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

60-1

100 Státní archeologický ústav 100 let moderní archeologie v českých zemích

BRNO 2019

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 60
Volume 60

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Lumír Poláček

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce

Mušov, „Na pískách“. Fragment lučkovité spony s pravoúhlou destičkou
a knoflíky (obr. 3, str. 146).

Cover Photography

Mušov, “Na pískách”. Fragment of the square-headed bow brooch decorated
with knobs (Fig. 3, Pg. 146).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2019
Náklad 400 ks

Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2019 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

MOHELNO (OKR. TŘEBÍČ)

„Plevovce“. Pozdní fáze mladého paleolitu. Sídliště. Systematický výzkum.

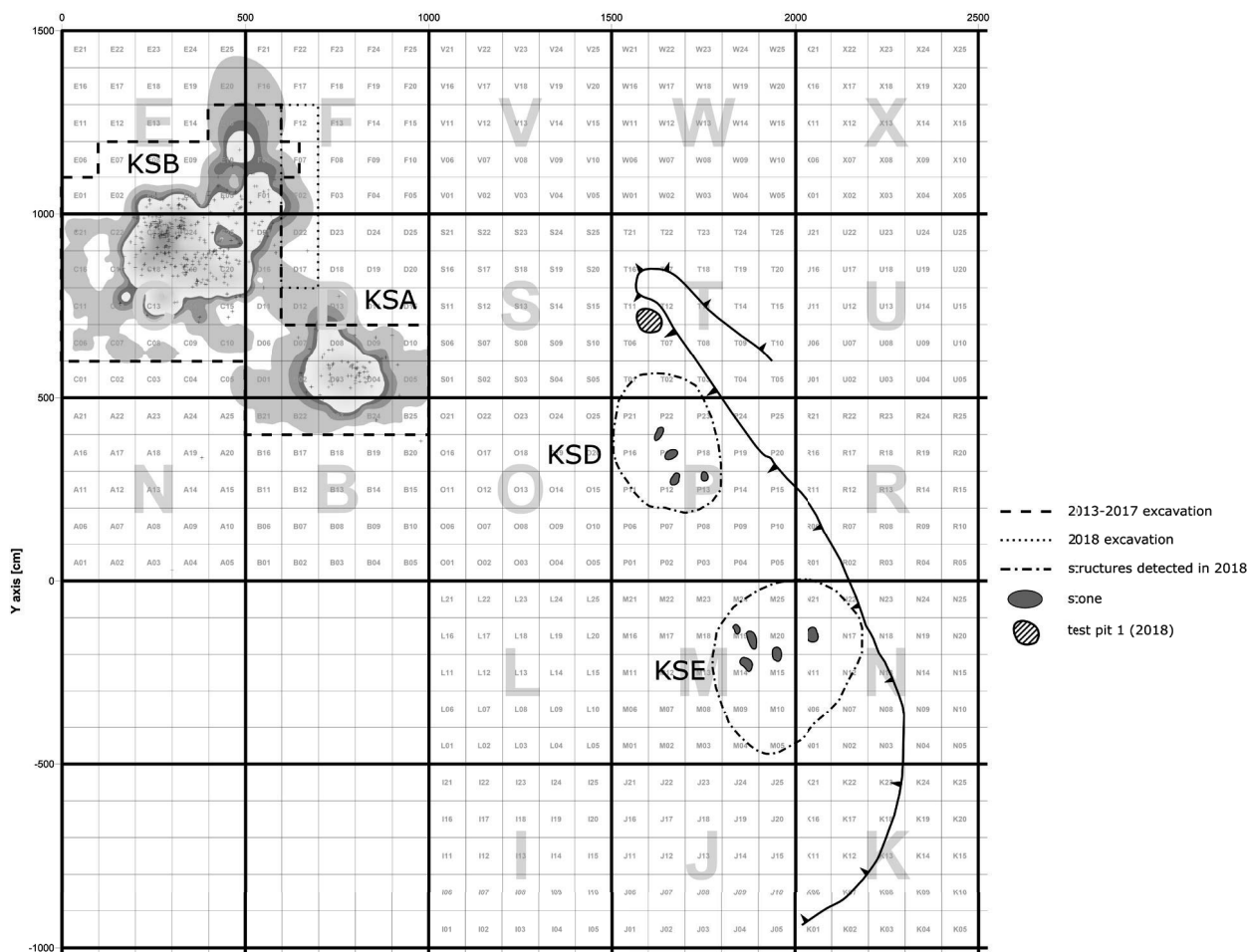
Lokalita Mohelno-Plevovce, která dosud poskytla stratifikované doklady osídlení ve dvou obdobích pozdní fáze mladého paleolitu (Škrdla *et al.* 2012, 2016) a v mladém neolitu (viz kapitola Studie a krátké články), je nadále systematicky sledována. Při opakovaných povrchových průzkumech je důsledně oddělován materiál z různých částí lokality, aby bylo možné sledovat přítomnost jednotlivých komponent, které známe ze stratifikovaných kolekcí.

Plánované odstávky přečerpávací vodní elektrárny, kdy je hladina VD Mohelno na hladině minimálního nadržení, jsou pravidelně využívány k dalším výzkumům (cf. Rychtaříková *et al.* 2017). V roce 2018 jsme se při jedné takové odstávce sice více zabývali neolitickým osídlením lokality (viz kapitola Studie a krátké články), ale taktéž jsme prozkoumali pás 5 × 1 m na východním okraji KSB, severně KSA. Výzkumem jsme získali

pouze malou kolekci artefaktů (30 ks, z toho 27 drobných artefaktů z výplavu) a potvrdili jsme, že přestože se v tomto prostoru pohybujeme již na periferii prozkoumaných struktur, ojedinělé nálezy jsou ale stále přítomny.

Prochnutí povrchu pláže umožnilo průzkum pomocí georadaru. Tento byl situován do prostoru severně a východně od prozkoumaných struktur KSA a KSB (rozšíření východním a jihovýchodním směrem bylo limitováno pařezy). Pozitivní byla oblast přibližně 5 m východně od KSA, kde následně vyhloubená sonda prokázala přítomnost kamenné dlažby. V tomto prostoru byly již dříve nalézány ojedinělé artefakty v intaktních sedimentech. Na počátku roku 2019 zde byly pokračující erozí odhaleny další artefakty spolu s kameny pevně lpícími v intaktních sedimentech. Předběžně byly pozorovány půdorysy dvou kamenných struktur, vzdálené od sebe přibližně 3 m. Struktury byly předběžně označeny KSD a KSE a budou předmětem dalšího výzkumu (obr. 10).

Petr Škrdla, Jaroslav Bartík,
Tereza Rychtaříková, Peter Milo

Obr. 10. Mohelno. Plán zkoumané plochy.

Fig. 10. Mohelno. Plan of excavated area.

Literatura

Rychtaříková, T., Škrdla, P., Mlejnek, O., Bartík, J., Záhorák, V., Knotek, P. 2017: Mohelno (okr. Třebíč). *Přehled výzkumů* 58(1), 144.

Škrdla, P., Knotek, P., Kuča, M., Rychtaříková, T., Eigner, J., Bartík, J., Vokáčová, J., Vokáč, M., Nikolajev, P. 2012: Neobvykle situovaná polykulturní lokalita Mohelno-Plevovce – příklad pronikání lidí do nitra Českomoravské vrchoviny. *Acta Musei Moraviae, scientiae sociales* XCVII(2), 209–223.

Škrdla, P., Nejman, L., Bartík, J., Rychtaříková, T., Nikolajev, P., Eigner, J., Nývltová Fišáková, M., Novák, J., Polanská, M. 2016: Mohelno. A terminal Last Glacial Maximum industry with microlithic tools made on carenoidal blanks. *Quaternary International* 406(A), 184–194.

Resumé

Mohelno (Třebíč District). A trench 5 × 1 m in size was excavated in 2018 on the eastern periphery of KSB and 30 artifacts were recovered (Fig. 10). A Ground Penetrating Radar survey was also conducted on the northern and eastern periphery of KSA and KSB. The survey detected a possible stone structure and this was confirmed by the test pit. In 2019 further in situ artifacts and stones were uncovered by the continuing erosion. The stones are suspected to be part of two structures (labeled KSD and KSE; Fig. 10). An excavation is being planned to excavate these two structures.

MOKRÁ-HORÁKOV (K. Ú. HORÁKOV, OKR. BRNO-VENKOV)

Horákovský les: Trnová, Ořechová hora / „Ořechová seč, Mordovny – U Chlapečka“, parc. č. 804/1-2, 784/1, 793/1, 796/1, 800/1, 817. Střední – mladý paleolit? Ojedinelé nálezy. Záchranný výzkum.

Mělkým zářezem nově budované cyklostezky Singletrail byly ve zkrasovělém terénu vyvýšeniny Trnová doloženy ojedinelé lidské doklady činnosti z období staršího až středního paleolitu, ke kterému se hlásí hrubotvarý, plošně retušovaný klínek. V oblasti jižně Mokerské hájovny byl u budovy vodojemu nalezen zlomek bíle patinovaného silicidového jádra, který tak doplňuje informaci o existenci sídliště z období magdalénienu na severozápadním svahu údolí Bahen-

ce (Kos 2013). Na návrší mezi tratěmi „Mordovny“ a „U Chlapečka“ byly rýhou stezky zachyceny anomálie železných limonitických rud – teoreticky barviv, které mohly být využívány již pravěkými lidmi. Kromě zlomků pravěké keramiky (mladý neolit) z kulturní vrstvy, pochází z těchto míst i nález bíle patinovaného pazourkového jádra z období mladého paleolitu.

Petr Kos

Literatura

Kos, P. 2013: Paleolit – mezolit. In: K. Geislerová, D. Parma (eds.): *Výzkumy – Ausgrabungen 2005–2010*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i., 9–11.

Resumé

Mokrý-Horákov (Horákov Cadastre, Brno-venkov District), Horákovský les: Trnová, Ořechová hora/“Ořechová seč, Mordovny – U Chlapečka”. Isolated artifacts were collected during the construction of a bikeway.

MOKRÁ-HORÁKOV (K. Ú. MOKRÁ U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

„Nad Studénčným“, parc. č. 1056/5. Mladý paleolit? Sídlíště. Záchranný výzkum.

V roce 2018 byla v rámci evidence archeologických objektů v předpolí velkolomu Mokrý provedena povrchová prospekce v oblasti nových plošných skrývek zeminy. Oblast výzkumu ležela v těžebním prostoru lomu (WGS-84: 49.2343328N, 16.7573067E). Plošně rozsáhlé skrývky souvisely s přípravou těžby vápenců, která se má v brzké době uskutečnit na severovýchodním okraji Západního lomu. V pozůstatcích žlutošedých sprašových hlín byl zjištěn nahodilý výskyt drobnotvaré bíle patinované štípané industrie bez možnosti přesnějšího kulturního zařazení.

Petr Kos

Resumé

Mokrý-Horákov (Mokrý u Brna Cadastre, Brno-venkov District), “Nad Studénčným”. A small collection of white patinated artifacts was found in loessic sediments removed from an area destined for limestone quarrying.